

SEX APPS & ROCK 'N ROLL

Startups zijn hot en geeks zijn de nieuwe rocksterren. Hoe komt het dat deze vorm van ondernemen zo populair is geworden en waarom zijn juist veel jonge mensen zo succesvol? Bright sprak vijf gangmakers met een zwak voor startups.

Het is even wennen. Toen Michiel Frackers in maart rondliep op het festival South by Southwest (SXSW) in Texas, liepen daar ook Hollywoodsterren Leonardo DiCaprio, Tobey Maguire en Ashton Kutcher. “Vroeger wilden de lelijke nerds op filmsterren lijken, maar tegenwoordig is het andersom”, aldus Frackers. De ondernemer/investeerder die in de jaren negentig Planet Internet mede-oprichtte, was op SXSW met The Amsterdam Fellows. Met dat initiatief wilde hij Nederlandse startups op de kaart zetten en een aantal startups de mogelijkheid geven een goedbezochte presentatie te houden.

SXSW staat erom bekend dat apps van jonge bedrijfjes die daar worden gepresenteerd, een grote kans maken om populair te worden bij een breed publiek. Het is een walhalla voor startups, maar ook grote bedrijven komen er nu op af. “Google had er een heel dorp gebouwd, en ook Nokia had een tent op gezet. Maar bij die Nokia-tent zag ik alleen drie Finnen en een bewaker. Die laatste zei dat het er niet druk was. Niemand is in die grote bedrijven geïnteresseerd, iedereen komt naar SXSW om nieuwe dingen te zien”, aldus Frackers. Het lijkt de omgekeerde wereld: de grote internet- en telecombedrijven die willen meeliften op de *buzz* rond de nieuwkomers.

Startups zijn hot en hun oprichters voelen zich rocksterren. Hoe komt het dat deze vorm van ondernemen zo populair is geworden en waarom zijn juist zo veel jonge mensen zo succesvol? Bright vroeg het vijf ondernemers en investeerders die zich intensief met startups bezig houden. Hun analyses over de aantrekkingskracht van startups vertonen veel overeenkomsten.

Allereerst zijn startups aantrekkelijker geworden door de economie. Sinds de kredietcrisis van 2008

en de daaropvolgende economische malaise zijn veel werknemers hun baan niet meer zeker. Vorig jaar kregen volgens het UWV nog maar tweeduizend nieuwe medewerkers meteen een vast contract - dat was een daling van 97 procent ten opzichte van een jaar eerder. En de lonen gaan nu niet bepaald flink omhoog. Een goed alternatief is dan een onderneming starten. “Als je nu afstudeert, waarom zou je dan nog bij een groot bedrijf willen werken?” vraagt Boris Veldhuijzen van Zanten retorisch. “De crisis maakt een bepaald soort mensen ambitieus.” Veldhuijzen van Zanten is een van de oprichters van het initiatief The Next Web. Hij krijgt bijval van Oscar Kneppers, oud-oprichter van Bright. “De afgelopen drie jaar zag je dat veel zekerheden zijn weggevallen. Mensen vragen zich af: waar haal ik zekerheid vandaan? Uit jezelf. Niets is beter dan dat je zelf je dromen verwezenlijkt.”

En dat is tegenwoordig een stuk gemakkelijker geworden. De meeste startups bieden een website of app aan en juist deze zijn door technologische vooruitgang veel goedkoper geworden om te ontwikkelen. “Eind vorige eeuw kostte het nog een miljoen om een website op zetten, maar tegenwoordig kost het bijna niets”, zegt Veldhuijzen van Zanten. Kneppers: “Het is nog nooit zo goedkoop en laagdrempelig geweest om een bedrijf te starten. Wat heb je nodig? Een computer, stroom, een server. Je kunt met duizend euro al beginnen.” Servers kosten bijna niets meer en allerlei cloud-diensten en applicaties maken het mogelijk om voor weinig of gratis handige gereedschappen in je dienst te bouwen. Het ondernemerschap is democratischer geworden. Veldhuijzen van Zanten: “Je kunt in een weekend iets op je zolderkamer bouwen waarmee je op maandag de hele wereld bereikt.”

GEEKY ENTREPRENEURS

De twee schoolvoorbeelden van doe-het-zelvers die het internet hebben veranderd, kent iedere Bright-lezer. Larry Page en Sergey Brin ontwikkelden Google in een garage in het aan Palo Alto en Stanford grenzende stadje Menlo Park. Mark Zuckerberg bouwde Facebook op zijn studentenkamer op de Harvard-universiteit in Cambridge. Deze verhalen spreken ontzettend tot de verbeelding, zegt Veldhuijzen van Zanten. "Je hebt nu een aantal geeks die een rolmodel zijn voor jongeren: Steve Jobs, Mark Zuckerberg, de Google-oprichters. En veel van die geeky entrepreneurs zijn verbluffend jong, zeker vergeleken met de succesvolle zakenmensen van vroeger, die waren vijftig of ouder."

Volgens Michiel Frackers is het geen toeval dat veel van de succesvolle startups worden geleid door mensen in de leeftijd 25-35. "Dat is de generatie die met internet is opgegroeid en zich nauwelijks nog een leven zonder kunnen voorstellen", zegt Frackers. En het is die generatie die het meeste gebruikmaakt van (mobiel) internet. "Je kunt

het geniale idee alleen bedenken als je het zelf wilt gebruiken. Daarom is Facebook ook op de universiteit bedacht, omdat de bedenker ervan behoefte aan zo'n dienst had."

Veel populaire apps komen voort uit de persoonlijke behoefte van de maker. Dan blijkt vervolgens dat een heleboel mensen die oplossing nodig hadden. Onlangs publiceerde het tijdschrift *Wired* een interview met de oprichter van de populaire microblogsite Tumblr, David Karp (25). "Tumblr begon als iets dat ik zelf wilde gebruiken", zei de Amerikaan in het gesprek. Hij wilde een blog bijhouden, maar was niet zo geïnteresseerd in veel te schrijven. Wordpress, Movable Type en Blogger boden niet wat hij zocht: te veel op tekst gericht. "Ik zei tegen mezelf, oké, ik moet mijn eigen tool hacken", aldus Karp. Tumblr heeft inmiddels bijna 50 miljoen blogs. De New-Yorker bewees dat je niet per se in Silicon Valley hoeft te zitten om een succesvolle startup te beginnen.

Zelfs Nederland doet aardig mee. Er bestaat geen strakke definitie van wat nu eigenlijk een startup is: sommigen zeggen "bedrijven jonger dan vijf jaar", anderen zeggen "bedrijven die nog met 400 procent per jaar groeien". Toch zijn er wel indicaties dat startups ook in Nederland aan een opmars bezig zijn. De Kamer van Koophandel hanteert het

Het jaarlijkse festival South by Southwest in Texas is van regionaal muziekfestival uitgegroeid tot de belangrijkste en grootste internationale techconferentie ter wereld. De editie van 2011 telde 20 duizend bezoekers. Wie door wil breken met een app of dienst moet zorgen dat hij op SxSW is om te netwerken en z'n startup te pitchen bij investeerders.

Nederlandse startups en bedrijven organiseerden onder de naam The Amsterdam Fellows gezamenlijk borrels, lunches en feestjes om zich te presenteren. Free drinks!

begrip startup niet, maar laat desgevraagd weten dat er dit jaar 53.673 bedrijven staan ingeschreven die dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie verkopen. Dat waren er in 2006 - de vroegste gegevens beschikbaar - nog 34.887. Meer dan de helft van de bedrijven in deze categorie (29.359 in 2012) zijn puur gericht op het ontwikkelen, produceren en uitgeven van software, tegenover 19.411 zes jaar geleden.

Een andere indicatie is de interesse die Veldhuijzen van Zanten verwacht voor de conferentie van The Next Web in Amsterdam, eind april. "We merken dat het de laatste drie jaar extra goed gaat met de conferentie. De ruimte waar we de conferentie dit jaar houden is twee keer zo groot als vorig jaar en we verkopen waarschijnlijk meer kaartjes dan vorig jaar." Onderdeel van de conferentie is de The Next Web Startup Rally, waar mensen hun startup kunnen pitchen voor een jury.

GROOTS DENKEN

Met de opleving van startups is er ook een industrie omheen aan het ontstaan, met onder andere conferenties zoals The Next Web, maar ook een organisatie als Rockstart. Dat is een bedrijf - tagline *we love startups* - dat beginnende ondernemingen in de eerste fase (duizend dagen) moet helpen. Oprichter Oscar Kneppers: "Tien procent van de ondernemers slaagt, negentig procent niet. →

Zeker in de eerste fase hebben ondernemers support nodig. Dat bestaat uit geld, netwerk, kennis en ervaring. Wij hebben een *one stop shop* die dat levert. Let wel, je moet het nog steeds zelf doen. Wij bieden geen zekerheid. Maar wel een plek voor inspiratie, advies, zodat misschien straks twintig of dertig procent van de ondernemers slaagt.”

Een van de projecten van Rockstart heet Accelerator. Daarbij worden tien startups intensief begeleid in de eerste honderd dagen van hun bestaan. Die begeleiding bestaat onder meer uit kantoorruimte, de beschikking van mentors en een excursie van drie weken naar Silicon Valley. Ook hier was weer veel interesse voor: de tien startups zijn geselecteerd uit 354 aanmeldingen.

De naam Rockstart is niet verkeerd gekozen. Oud-Bright-medewerker Edial Dekker heeft sinds hij met zijn broer de startup Gidsy is begonnen wel een rock 'n roll-gevoel. “Je bent een soort rockster, mensen vinden het te gek”, vertelt Dekker vanuit Berlijn, waar zijn startup is gevestigd. Gidsy werd begin dit jaar in een klap een stuk bekender toen acteur Ashton Kutcher er 1,2 miljoen dollar in investeerde. Hoewel Dekker benadrukt dat het keihard werken is, zitten er ook plezierige kanten aan de status die bij een hippe startup passen. “Onze week ziet er soms wel gek uit. Maandag bijvoorbeeld hebben we ‘s ochtends een bijeenkomst gehad met advocaten om te praten over de gebruikersvoorwaarden. ‘s Middags moesten we poseren voor de Italiaanse *Vogue*. In Prada-pakken van vijfduizend euro!”

“Je bent een soort rockster, mensen vinden het te gek”

Wat ook bij startups past, is om groots te denken. “Dat hoort erbij, je moet hoge ambities hebben. Vroeger was het moeilijk in te denken dat een internetstartup industrieën buiten internet, bijvoorbeeld de hotel- of reisindustrie, kan veranderen. Maar dat kan dus”, zegt Edial Dekker. Michiel Frackers ziet dat er de afgelopen jaren een omslagpunt geweest is in de mentaliteit van Nederlandse ondernemers. “De Nederlandse bescheidenheid begint te verdwijnen.” Veldhuijzen van Zanten vindt ook dat een startup de wereld moet willen veroveren. En dat zal niet iedereen meteen serieus nemen. “Toen de Google-oprichters zeiden dat

ze een zoekmachine gingen maken die informatie op internet beter vindbaar zou maken, was Yahoo nog enorm. Wie weet dat er nu ook wel weer een tweetal met een grappig idee zal beweren: wij gaan groter worden dan Google. Pas maar op dat je die twee geeks niet meteen uitlacht: ze kunnen nog wel eens multimiljonair worden.”

Toch wordt er soms nog wel met enige vertedering naar startups gekeken. Alexander Klöpping noemt het de ‘publieke knuffelbaarheid’ van de startups. Die omarming door een breder publiek komt volgens Klöpping omdat technologie nu een rol is gaan spelen in ieders leven. “Het idee dat sociale netwerken voor een klein clubje mensen zijn, dat is voorbij. Tech is zo veel breder geworden en interessanter voor meer mensen”, aldus Klöpping. Dat blijkt wel uit de interesse voor startups bij *De Wereld Draait Door*. Sinds januari ontvangt het populaire tv-programma eens in de zoveel tijd wat presentator Matthijs van Nieuwkerk noemt “een selectie uit de Nederlandse creativiteit op zoek naar wereldroem”. Dit najaar krijgt Alexander Klöpping zijn eigen tv-programma. Hoewel nog weinig bekend is over de inhoud, zullen startups een belangrijke rol spelen in het programma.

Overigens is de wil om rijk te worden niet genoeg. Dat zagen we rond de millenniumwisseling, toen de ene na de andere internetonderneming klapte. “De beste startups beginnen met een goed idee, niet met een businessplan met perfect uitgewerkte Excel-sheets”, zegt Veldhuijzen van Zanten.

Maar hoe lang blijft een startup eigenlijk een startup? Zelfs het megabedrijf Google gaat er prat op dat het nog steeds *a small company feel* heeft. De chefkok in de kantine, de ruimtes om te sporten, de lavalampen en de beschikbare massages voor personeel komen in veel van de artikelen over de bedrijfscultuur van Google terug. En veel nieuwe projecten van Google worden als startup opgezet, inclusief lange bèta-fase. Maar de vraag is of het gaat werken. Kan een groot geworden bedrijf met aandeelhouders die tevreden moeten worden gehouden, blijven opereren als jong innovatief clubje?

In hetzelfde jaar dat Brin en Page in die garage hun product ontwikkelden, zei Microsoft-baas Bill Gates dat zijn belangrijkste concurrenten niet Netscape of Oracle zijn. Auteur Ken Auletta schrijft in zijn boek *Googled* dat Gates zei: “Wie ik vrees, is iemand die in een garage iets compleet nieuws bedenkt.” Als de huidige trend zich doorzet, moeten uiteindelijk ook Zuckerberg, Brin en Page zich zorgen gaan maken. ←

